

ὥριμον προλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ κλέπτοντος αὐτὸν ἄωρον ἔτι) Λακεδ. Ὁ ἀγουροφάος θὰ φάη, ὁ μεστοφάος δὲ θὰ φάη Μάν. Ἀγρουφάης ἔφαί, οὐ γουρ'μουφάης ἔμ'κι Αἰτωλ. Ὁ ἀγουροφάς ἐκέρδεξεν τὸν ὥριμοφά Χίος Κάλλια ἀγρουφάης πάρα γουρ'μουφάης Ζαγόρ. Ἰδ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 1, 277 κέξ. Ἀντίθ. καμωφάγος, ὥριμοφάγος.

ἀγουροφαίνομαι ἀμάρτ. ἀγουροφαίνομαι Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγουρος καὶ τοῦ ρ. φαίνομαι.

Φαίνομαι ἄωρος, ὄξινος, δυσάρεστος: Μὴ σ' ἀγουροφαίνεται (συνών. φρ. μὴ σοῦ κακοφαίνεται). Ἀγουροφάνηκε δὸν τοῦ πατέρα μου. Πβ. ξινοφαίνομαι.

ἀγουροφέρνω Ἀθῆν. Εὐβ. (Κάρυστ. κ.ά.) ἀγρουφέρνου Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγουρος καὶ τοῦ ρ. φέρνω, περὶ οὗ ὡς παραγωγικῆς καταλ. ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 22 (1910) 252.

Εἶμαι ὑπὸ τι ἄωρος, παρέχω ἐκδήλωσιν, γεῦσιν ἄωρου ἐνθ' ἄν.: Τὸ πεπόνι τοῦτο ἀγουροφέρνει Ἀθῆν. Ἀγρουφέρν'νι τὰ κιράσια, εἶνι ξ'νά Αἰτωλ. Τὸ κρασί ἀγουροφέρνει (προέρχεται ἐκ σταφυλῶν οὐχὶ ἐντελῶς ὥριμων. Συνών. φρ. φέρνει μὲν ἀγουράδα, δι' ἣν ἰδ. ἀγουράδα) Κάρυστ.

ἀγουροφτασμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀγρουφτασμένους Θεοσ.

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγουρος καὶ τοῦ φτασμένος μετοχ. τοῦ ρ. φτάνω.

Ἐπὶ καρποῦ, ὁ ὅποιος συλλέγεται μὲν ἄωρος, ὥριμάζει δὲ πῶς οὕτως ἀφ' ἑαυτοῦ: Τὰ σῦκα εἶνι ἀγρουφτασμένα. Συνών. ἀγουρωριμασμένος (ἰδ. ἀγουρωριμάζω).

ἀγουροφυτεύω Ζάκ.

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγουρος καὶ τοῦ ρ. φυτεύω.

Φυτεύω τὰ κλήματα τῆς ἀμπέλου εἰς νέαν φυτεῖαν ἅμα τῇ ἀποκοπῇ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ στελέχους χωρὶς, ὡς ἀρμόζει, νὰ θάψω αὐτὰ εἰς λάκκον, ἵνα οὕτω προπαρασκευασθοῦν εἰς ἀσφαλῆ ριζοβολίαν καὶ βλάστησιν, ἁλῶρως, ἀκαίρως φυτεύω.

ἀγουροφύτι τό, Ζάκ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγουροφυτεύω ἀναδρομικῶς.

Φυτεία κλημάτων τῆς ἀμπέλου ἕμα τῇ ἀποκοπῇ αὐτῶν ἐκ τοῦ στελέχους. Ἰδ. ἀγουροφυτεύω.

ἀγουροψήνω ἀμάρτ. ἀγουροψήνω Θήρ.

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγουρος καὶ τοῦ ρ. ψήνω.

Δὲν ἀφίνω τι νὰ ψηθῇ ἐπαρκῶς, ὅπτιω τι ἀτελῶς: Μ' ἀγουρόψησες τὸ ψωμί. Ἀγουροψημένο ψωμί.

ἀγουρωμένος ὁ, Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγουρος. Πβ. ἀρχ. ἡνδρωμένος.

Ἀνδρεῖος.

ἀγουρώνω ἀμάρτ. ἀγουρώνω Βιθυν. ἀγουρώνω Θήρ.

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγουρος.

1) Παροξύνω, ἐρεθίζω, κάμνω τινὰ νὰ ὀργισθῇ Θήρ.: Μὴ μοῦ ἀγουρώνῃς τὸ παιδί. Πβ. ἀγουρεύω 1. Συνών.

ἀγγρίζω 1. 2) Διατείνω τοὺς ὀφθαλμούς, ἐντείνω τοὺς βολβούς Βιθυν.: Ἀγγούρωσε τὰ μάτια του καὶ τὰ καμὲ σὰν κανκιά. Συνών. γουρλώνω.

ἀγουρωπὸς ἐπίθ. Εὐβ. (Κάρυστ. κ.ά.) Πελοπν. (Λακων. Μάν. κ.ά.) Σέριφ. ἀγουρωπὸς Ἀνδρ. Θήρ. ἀουρωπὸς Νάξ. (Γαλανάδ.)

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγουρος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ωπός.

Ὁ ὑπὸ τι ἄωρος, ἐπὶ καρπῶν ἐνθ' ἄν.: Τὰ σταφύλια ἀγουρίζουν ἀκόμη, εἶναι ἀγουρωπὰ Θήρ. Ἀγουρωπὸς ἐλαῖες Κάρυστ. Ἀγουρωπὸ ἀχλάδι - καρπούζι - πεπόνι κττ. Λακων.

ἀγουρωριμάζω ἀμάρτ. ἀγουρωριμάζω Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγουρος καὶ τοῦ ρ. ὥριμάζω.

Ὁριμάζω, ἐπὶ καρπῶν οἱ ὅποιοι ἀποκόπτονται ἄωροι ἔτι καὶ οὕτω ἀποκείμενοι ὥριμάζουσιν ἀφ' ἑαυτῶν: Αὐτὰ τὰ βερίκοκα δὲν εἶναι καλά, εἶναι ἀγουρωριμασμένα. Συνών. ἀγουροφτασμένα (ἰδ. ἀγουροφτασμένος).

ἀγουρωτὸς ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ.) ἀγουρωτὸς Μακεδ. (Σιάτ.)

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγουρος.

Νεανίας εὐρωστος, ἐράσμιος ἐνθ' ἄν.: Ἀσμ.

Ἐσὺ θὰ βρῇς ἀγουρωτὸν νὰ ῥθῇ νὰ σ' ἀγκαλέσῃ

κ' ἐγὼ θὰ βρῶ ἀισταύρατον νὰ ῥθῇ νὰ μὴ μαδήσῃ

(ἀισταύρατον = σταυραετὸν) Σιάτ. Συνών. ἄγουρος B 1.

ἀγουστέλα ἡ, Κεφαλλ. ἀχ'στέλα Ἰμβρ.

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἀγουστάλιον. Πβ. καὶ G Meyer Neugr. Stud. 4, 6.

1) Τὸ δεύτερον σῦκον τῆς βουσκῆς ὥριμάζον κατ' Αὐγουστον, σῦκον καλὸν καὶ ἄδρὸν Κεφαλλ. 2) Ἀπίδιον μεγάλου σχήματος ὥριμάζον κατ' Αὐγουστον Ἰμβρ.: Μᾶς φέραν ἕνα καλάθ' ἀχ'στέλις.

ἀγούστελας ὁ, Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγουστέλα.

Ὁ εὐτραφὴς καὶ ἄδρὸς ὡς ἀγουστέλα, ὁ ἰδ., στιβαρὸς, ζωηρὸς.

-**ἀγρα** κατάλ. παραγωγικὴ σύνθη.

Ἡ κατάλ. αὕτη ὥρμηθη ἐκ τῶν εἰς -ἀγρα συνθέτων καὶ μάλιστα ἐκ τοῦ ποδάγρα, χειράγρα, τὰ ὅποια δηλοῦν νόσημα. Ἰδ. Κορ. Ἀτ. 4, 4 καὶ 9 καὶ ΓΧατζιδ. Γεν. Γλωσσ. 305 καὶ ἐν Ἀθηνᾶ 23 (1911) 160.

Δηλοῖ καθόλου πάθος, κακότητα, ἐλάττωμα, οἷον ἀγαθὸς - ἀγαθάγρα, ἄμελος - ἀμελάγρα, ἀνάμελος - ἀναμελάγρα, ἀνάφαρος - ἀναφαγάγρα, ἀφορμὴ - ἀφορμάγρα, ζαβὸς - ζαβάγρα, κουφὸς - κουφάγρα, λίμα - λιμάγρα, νύστα - νυστάγρα, σκοτεινὸς - σκοτεινάγρα, στραβὸς - στραβάγρα, τυφλὸς - τυφλάγρα κττ.

ἀγραβανεᾶ ἡ, Λακων. Κύθηρ. Κωνπλ. ἀγραβανεᾶ Ἡπ. (Κεστόρ.) ἄγραβανεᾶ Ἡπ. ἀγραβανεᾶ Λεξ. Περίδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγραβάνι. Πβ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Ἀθηνᾶ 26 (1914) Λεξικογρ. Ἀρχ. 65 κέξ. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Εἶδος φυτοῦ κοσμητικῆς καὶ φαρμακευτικῆς μὲ ἐρυθροὺς κερασσοειδεῖς καρπούς, φυσαλὶς τὸ ἀλικάκαβον (physalis Alkekengi) τῆς τάξεως τῶν στρυχνωδῶν

(olanaceae) Ἦπ. Ἰδ. ΠΓεννάδ. 1022 κέξ. Συνών. *καρασούλλι*. 2) Τὸ φυτὸν σῦριγξ ἢ κοινὴ (syringa vulgaris) ἢ κερατέα ἢ ἔλλοβος (ceratonia siliqua) Ἦπ. Λεξ. Βυζ. Ἰδ. ΠΓεννάδ. 943. Συνών. *ἀγραβάνι*, *κουτσουπέα*, *σύριγγα*. 3) Τὸ δένδρον κερκίς ἢ κερωνιοειδὴς (cercis siliquastrum) Δαρδαν. Κωνπλ. Λεξ. Βυζ. Περίδ. Ἰδ. ΠΓεννάδ. 502. Συνών. *κουτσουπέα*.

ἀγραβάνι τό, Ἦπ. — Λεξ. Βυζ. Περίδ. *ἀγραβάνι* π.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *erguvan*. Πβ. GMeyer Etym. Wört. D. Spr. 161. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Τὸ φυτὸν σῦριγξ ἢ κοινὴ (syringa vulgaris) ἢ κερατέα ἢ ἔλλοβος (ceratonia siliqua). Συνών. *ἀγραβανισιά* 2.

ἀγραβανί τό, ἀμάρτ. *ᾠραβανί* Θράκ. (Καλαμ.) *ἀγριβανί* Λέσβ. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀγραβανίς*.

1) Τὸ βαθὺ ἐρυθρὸν χρώμα (ἀπὸ τοῦ χρώματος τοῦ καρποῦ τῆς *ἀγραβανισιάς*, ὁ ἰδ.) Λέσβ. κ. ἄ. 2) Χρώμα μελανόφαιον Θράκ. (Καλαμ.) [**]

ἀγραβανιάζω ἀμάρτ. *ἀγριβανιάζου* Λέσβ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀγραβανίς*. Ἰδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Ἀθηνῶν 26 (1914) Λεξικογρ. Ἀρχ. 65.

Λαμβάνω χρώμα *ἀγραβανί*, ὁ ἰδ., γίνομαι κατέρυθρος.

ἀγραβανίς ἐπίθ. ἀμάρτ. *ἀγριβανίς* Λέσβ. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀγραβάνι*.

Ὁ ἔχων χρώμα *ἀγραβανί*, ὁ ἰδ., ὁ ἔχων τὸ πρόσωπον κατέρυθρον ἐξ ὀργῆς ἢ πυρετοῦ Λέσβ.

ἀγραβάρω Κεφαλλ. Παθ. *ἀγραβάρομαι* Ζάκ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *aggravare*.

1) Ἀπροσ. μὲ *ἀγραβάρε*, σὲ *ἀγραβάρε* κτλ., μὲ στενοχωρεῖ κτλ. Κεφαλλ.: Σὲ *ἀγραβάρε* νὰ πληρώσης λιγάκι ἀκριβά, μὰ τότες δὲν θὰ πάρῃς καλὸ πρᾶγμα (συνών. φρ. σοῦ *κάνει κακὸ*) Κεφαλλ. 2) Παθ. ἐπιβαρύνομαι Ζάκ.

ἀγράβιο τό, Ζάκ.

Τὸ Ἰταλ. *aggravio*.

1) Φορολογίαι, ἐπιβαρύνσεις ἐπὶ κτήματος, αἱ νομικῶς λεγόμεναι δουλεῖαι. 2) Δικαιώματα, προνόμια.

ἀγραμάδα ἢ, Μακεδ. (Πάγγ. Χαλκιδ.)

Ἐκ τοῦ Ἑνετ. *agraman*. Ἰδ. *ἀγραμᾶς*.

1) Περίβολος ἀγροῦ, κήπου, οἰκίας κττ. Μακεδ. (Πάγγ.): Ἐπισὶ ἢ *ἀγραμάδα* ᾗς τὸν χουράφι μας. 2) Σωρὸς μικρῶν λίθων Μακεδ. (Χαλκιδ.)

ἀγραμᾶς ὁ, Ζάκ.

Ἐκ τοῦ Ἑνετ. *agraman*.

Εἶδος ποικίλματος κροσσωτοῦ.

ἀγραμμάτευτος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ. Οἶν. κ. ἄ.) *ἀγραμμάτιφτος* Μακεδ. (Νάουσ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. **γραμματευτός* <*γραμματεύω*.

Ὁ μὴ μαθὼν γράμματα ἐνθ' ἄν.: *Ἀγραμμάτευτος ἐν Οἶν. Εἵμασι ἀγραμμάτιφτοι κόσμοι* (ἀγράμματοι ἄνθρωποι) Νάουσ. Συνών. *ἀγραμμάτιστος*.

ἀγραμματισιά ἢ, Λεξ. Κομ. *ἀγραμματ'σιὰ* Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ὡς ἀπὸ τοῦ ἐπιθ. **ἀγραμμάτητος*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Ἀγραμματωσύνη, ἀπαιδευσία. Συνών. *ἀγραμματωσιὰ*, *ἀγραμματωσύνη*.

ἀγραμμάτιστος ἐπίθ. Ἰων. (Κρήν.) Πόντ. (Οἶν. Τραπ.) Σῦρ. — Λεξ. Περίδ. *ἀγραμμάτιστους* Μακεδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. **γραμματιστός* <*γραμματίζω*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Ὁ μὴ γινώσκων γράμματα, ἀγράμματος, ἀπαιδευτος ἐνθ' ἄν.: *Τιδὲν κ' ἐξέρ'*, *ἀγραμμάτιστος ἐν'* (τίποτε δὲν ἠξεύρει, εἶναι ἀγράμματος) Τραπ. Συνών. *ἀγραμμάτευτος*.

ἀγράμματος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ.) *ἀγράμματα* Τσακων.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *ἀγράμματος*.

Ὁ μὴ γινώσκων γράμματα, ἀπαιδευτος ἐνθ' ἄν.: *Ἀφῆσε τὰ παιδιὰ του ἀγράμματα κοιν. Ἀγράμματα ἐπόμεινανε τὰ γαρδέλλᾶ μουνα* Ὁφ. || Φρ. *Τὴν ἔπαθα σὰν ἀγράμματος* (ἐπὶ παθήματος προελθόντος ἐκ στοιχειώδους ἀδεξιότητος ἢ ἀσυνεσίας. Ἡ μεταφορὰ ἴσως ἐκ τῶν ἐγγράφων συμφωνιῶν, καθ' ὧς οὐχὶ σπανίως πονηροὶ τινες ἡπάτων τοὺς ἀγραμμάτους) λογ. κοιν. || Γνωμ. *Ἀνθρωπος ἀγράμματος ξύλον ἀπελέκητον λόγ. κοιν. Ἀνθρωπος ἀγράμματα καὶ ἀπελέκατε* Τσακων. (ἰδ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 1,279). *Πλούσιος ἀγράμματος, πρόβατο χρυσόμαλλο* Πελοπν. (Λάστ.)

ἀγραμματωσιὰ ἢ, ἀμάρτ. *ἀγραμματουσιὰ* Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀγράμματος*.

Ἀγραμματωσύνη, ἀπαιδευσία: *Τί ἀγραμματουσιὰ ποῦ ἔχ' αὐτὴ ἡ γραιά!* Συνών. *ἀγραμματισιά*, *ἀγραμματωσύνη*.

ἀγραμματωσύνη ἢ, κοιν. *ἀγραμματωσύνᾱ* Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀγράμματος*.

Τὸ μὴ γινώσκων γράμματα, ἀπαιδευσία. Συνών. *ἀγραμματισιά*, *ἀγραμματωσιὰ*.

ἀγράμπελη ἢ, *ἀγριάμπελη* Πελοπν. (Ἀνδρίτσ.) Σίφν. κ. ἄ. *ἀγράμπελη* σύνηϋ. *ἀγράβελη* Κεφαλλ. κ. ἄ.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὐσ. *ἀγριάμπελος*.

Φυτὰ τῆς τάξεως τῶν βατραχιωδῶν (ranunculaceae) τοῦ γένους τῆς κληματίδος (clematis), κληματώδη ἐλισσόμενα, ὅμοια πρὸς τὰ ἀγριοκλήματα ἐνθ' ἄν. Ἰδ. ΘΧελδράιχ 3 καὶ ΠΓενναδ. 517: Ποιήμ.

Λέγ' ἢ *ἀγράμπελη* μυριανθισμένη

ᾗς τὸν ἄγριο πλάτανο ποῦ τὴ θωρεῖ

ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2,257 (ἐκδ. Μαρσλῆ)

Ποῦ ἀνοίγουν τὰ τριαντάφυλλα κ' οἱ δάφνες ἀνασαίνουν

κ' ἢ ἀνθισμένη ἀγράμπελη ἀπὸ τὸ βράχο σκύβει

ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 1,216. 1) Κληματὶς ἢ κισσώδης (clematis cirrhosa), ἢ τοῦ Διοσκορ. κληματίτις καὶ πιθα-

